

ARHIVA +

Udvostručio se broj osoba s dijagnozom mentalnog poremećaja

Silvana Perica

pet, 01/11/2024 - 09:33

Najvažniji uzrok su stresni događaji koje smo prolazili u tom razdoblju, pandemija i potres, naročito među djecom i mladima, kaže voditeljica Odjela za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo prof. dr. Danijela Štimac Grbić

Foto: Osobna arhiva

U Hrvatskoj se broj osoba s dijagnozom mentalnog poremećaja udvostručio od 2017. do 2022. godine, s 436 tisuća na 999 tisuća!

Podaci su to Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koji periodično objavljuje publikaciju Mentalni poremećaji u Republici Hrvatskoj, a odnosi se na dijagnoze postavljene kod liječnika primarne zdravstvene zaštite.

Dakle, gotovo milijun ljudi bilo je kod liječnika primarne zdravstvene zaštite zbog nekog mentalnog poremećaja! Od toga, preko pola milijuna su neurotični poremećaji, vezani uz stres, i somatoformni poremećaji. U primarnoj zdravstvenoj zaštiti bilježi se 507.065 takvih poremećaja, dok ih je 2017. godine bilo 196.040. To su dijagnoze od F40 do F48, što uključuje različite vrste fobija, anksioznih poremećaja, paničnih poremećaja, miješanih anksioznih i depresivnih poremećaja, prisilne misli i radnje, akutne reakcije na stres, neurotski poremećaji, somatoformni poremećaji poput hipohondrije...

Na drugom mjestu su ostali mentalni poremećaji ponašanja, koji su narasli sa 167 tisuća 2017. godine na 370 tisuća 2022. Shizofrenija i srodni poremećaji također su narasli, sa 37 tisuća na 55 tisuća, demencije sa 11 na 26 tisuća, alkoholom izazvani poremećaji s 11 na 19 tisuća, psihoaktivnim tvarima izazvani mentalni poremećaji narasli su s 8 na 12 tisuća. Više je i mentalno retardiranih, broj je narastao sa 3,7 tisuća na 7,4 tisuće.

Što se događa? Voditeljica Odjela za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo prof. dr. Danijela Štimac Grbić kaže kako se porast broja ovih dijagnoza može tumačiti na više načina i može imati brojne razloge.

- Najvažniji uzrok su stresni događaji koje smo prolazili u tom razdoblju, pandemija i potres, naročito među djecom i mladima – kaže dr. Štimac Grbić.

To na što upozorava naša sugovornica vidljivo je i po dijagnozama i svemu što se događalo u tih nekoliko godina. Na pandemiju i potres tako mogu ukazivati dijagnoze fobija, anksioznosti, akutne reakcije na stres, hipohondrija, panični poremećaji, pa i psihoze. O strahu od novog potresa dosta se govorilo i puno ljudi iskazivalo je osjećaje panike koje im, nakon potresa, izazivaju inače obične životne situacije.

I u pandemiji mnogi su ljudi postali pretjerano oprezni, izbjegavajući i one situacije u koje su mogli ući bez većeg rizika, mnogi su se zatvarali u kuću, nisu išli ni u prirodu, nabavljali su puno i nepotrebne opreme. Naša sugovornica upozorava i kako su potres i pandemija posebno jako pogađali djecu i mlade.

Objašnjenje nije teško vidjeti, jer djeca i mladi nemaju dovoljno životnog iskustva koje bi im olakšalo snalaženje u teškim uvjetima: kad zbog korone nisu išli u školu, zatvarali su se u kuće, a na njima je bio i teret opasnosti da bi mogli zaraziti starije. Neki djedovi i bake su i umrli, ne od korone, a da mjesecima nisu vidjeli unuke.

Kako bilo, pandemija korone bila je novost za cijeli svijet, pa ako se ni stariji baš nisu snalazili, jasno je da mladima i djeci može biti i gore sa spoznajom da potres nitko ne može predvidjeti ili da nitko točno nije znao kako se valja nositi sa svjetskom zarazom.

Dr. Štimac Grbić ističe i kako se posljednjih nekoliko godina puno više govori o problemima mentalnog zdravlja.

- Mnoge javne osobe su progovorile o svojim problemima i to je imalo utjecaja na destigmatizaciju, odnosno na češće traženje pomoći od liječnika – kaže, dodajući kako je vjerojatno i proces destigmatizacije doprinio da se ljudi češće javljaju liječniku bez osjećaja srama.

- Do 2017. godine imali smo situaciju da 80 posto svih hospitaliziranih dolazi na psihijatrijsko liječenje kroz hitni prijem. Na primarnoj razini zdravstvene zaštite još nije dovoljna dostupnost

usluga, ali je veća senzibilizacija liječnika primarne zaštite za prepoznavanje i liječenje ovih poremećaja – kaže dr. Štimac Grbić, te upozorava kako su mentalni poremećaji gorući javnozdravstveni problem u Republici Hrvatskoj.

- Što prije bi trebalo povećati dostupnost usluga u zajednici dispanzera i psiholoških timova, do mobilnih timova, telemedicinskih usluga, potpore nevladinim organizacijama odnosno potpore peer podršci, te dostupnost psihoterapije na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – predlaže naša sugovornica.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

najnovije

pet, 08/11/2024 - 11:52

18. PSSST! Festival nijemog filma

pet, 08/11/2024 - 11:09

Propisi „opasnih namjera“

sri, 06/11/2024 - 16:36

Pismo 38: Trump pred vratima?

sri, 30/10/2024 - 13:44

Nastavlja se program Volim Pešću

sri, 30/10/2024 - 13:14

Prvi partizanski film na projekciji u KIC-u

sri, 30/10/2024 - 12:34

U Centru za kulturu Trešnjevka u nedjelju otvorenje izložbe "DISPOZICIJA 2024"

sri, 30/10/2024 - 12:27

Greenpeace: Zabranite sve nove fosilne projekte za sigurniju budućnost!

uto, 29/10/2024 - 10:44

Ambiciozni Istok i nerealni Zapad

pon, 28/10/2024 - 11:16

Batinom i mrkvom po hrvatskim javnim medicinarima i nastavnicima

čet, 24/10/2024 - 11:22

Stres na radnom mjestu ima razmjere svjetske epidemije

[Impressum](#)

Nova cesta 115,

10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom
kulture Zagreb

TKO? Nefitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za

slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra

GDJE? www.forum.tm **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije